

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Cenedlaethol

National
Adoption
Service

Cyflawni Mwy Gyda'n Gilydd /
Achieving More Together

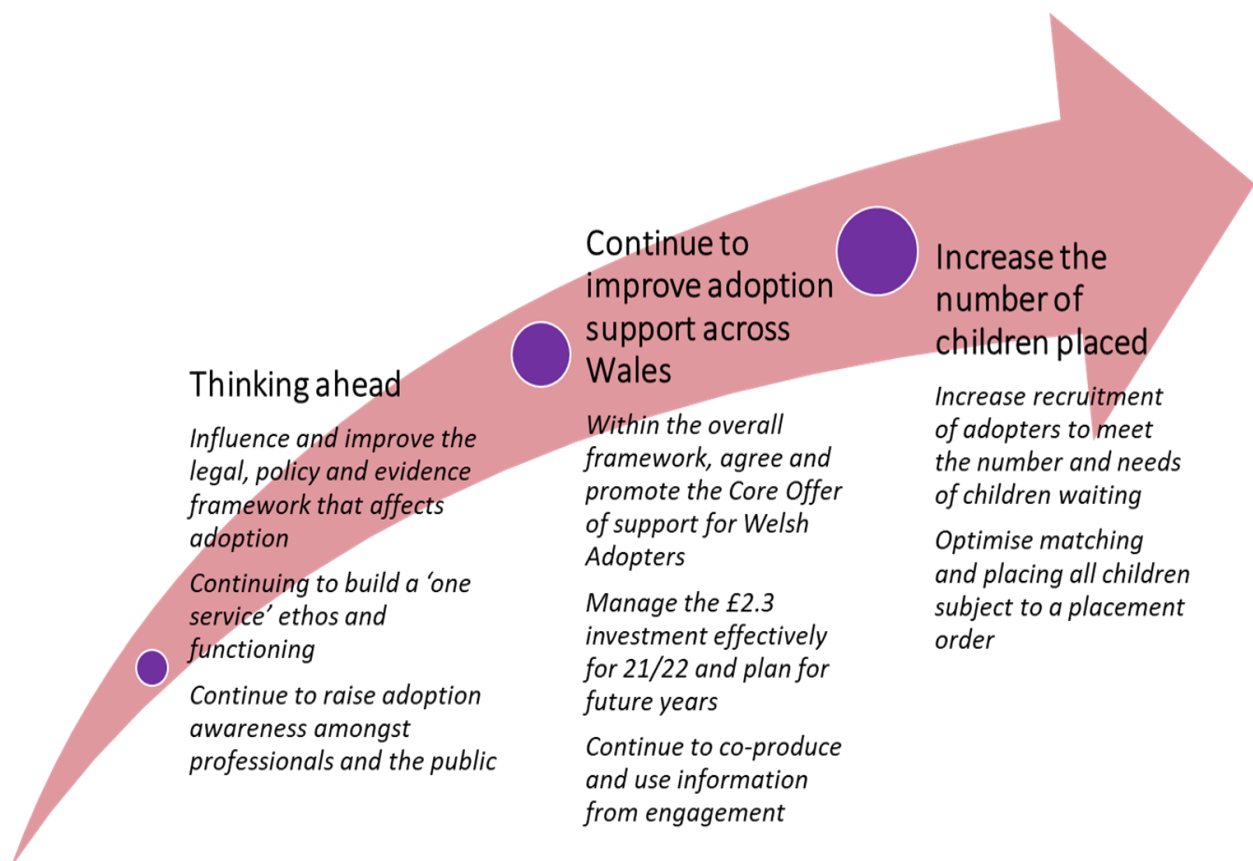
Adolygiad Canol Blwyddyn 2021/22

Cyflwyniad

Y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol (GMC) yw'r fenter gydweithredol ledled Cymru ar gyfer darparu gwasanaethau mabwysiadu; ei rôl yw gwella gwasanaethau mabwysiadu er budd pawb sy'n cael eu heffeithio gan fabwysiadu yng Nghymru.

Drwy ei strwythur cenedlaethol / rhanbarthol / lleol ar gyfer gwasanaethau mabwysiadu Awdurdodau Lleol a'i bartneriaeth ag Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol, Iechyd, Addysg ac eraill, mae'r GMC wedi bod yn gwella gwasanaethau ers 2014. Nodir ein blaenoriaethau presennol isod.

Gyda mewnbwn gwasanaethau a rhanddeiliaid o bob rhan o Gymru, mae'r adroddiad hwn yn cofnodi ein cynnydd yn erbyn y blaenoriaethau hyn yn hanner cyntaf 2021/22.

Rydym yn gobeithio y bydd yr adroddiad yn ddefnyddiol i'r rhai sy'n defnyddio ein gwasanaethau, gweithwyr proffesiynol yn ogystal â Llywodraeth a Gweinidogion Cymru.

Ychydig eiriau gan Suzanne Griffiths

Cyfarwyddwr

Dechreuwyd blwyddyn fusnes 2021/22 yng nghanol y pandemig Covid-19 parhaus sydd wedi parhau i gael effaith anochel ar agweddau ar ein gwaith yn ogystal â staff, sydd wedi gweithio'n ddiflino i gynnal gwasanaethau yn ogystal â pharhau â'n gwaith gwella.

Er gwaethaf y sefyllfa heriol barhaus, cyflawnwyd llawer. Mae dangosyddion clir bod gwasanaethau wedi sefydlogi a bod perfformiad yn ystod hanner cyntaf 2021/22 yn dychwelyd i'r lefelau cyn y pandemig, gydag arwyddion calonogol o welliant parhaus.

Rwyf am ddatgan fy ngwerthfawrogiad i staff yn ein Gwasanaethau Mabwysiadu Rhanbarthol, awdurdodau lleol, Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol (AMGau), y Tîm Canolog a'n partneriaid niferus am barhau i wneud hyn yn bosibl. Yn yr un modd, diolchaf hefyd i ddarpar fabwysiadwyr a mabwysiadwyr cymeradwy ledled Cymru, a gofawyr maeth sy'n ein galluogi i barhau â'n gwaith.

Mae wedi bod yn flwyddyn brysur i bawb, gan gynnwys y tîm canolog sy'n darparu'r seilwaith ar gyfer gwaith partneriaeth cydweithredol GMC ac sy'n arwain y gwaith datblygu rhagweithiol ac adweithiol a wnawn. Croesawyd staff newydd i arwain ar Gofrestr Fabwysiadu Cymru a Chymorth Mabwysiadu.

Rydym wedi parhau i hwyluso llais cryf a dylanwad clir i blant a phobl ifanc drwy gyd-gynhyrchu'r cynghorau ieuenctid newydd gyda'n gwasanaeth Connect ac i fabwysiadwyr drwy gefnogi Baromedr Mabwysiadu AUK 2021.

Rydym hefyd wedi parhau i ganolbwyntio ar drawsnewid, gan barhau i weithredu'r Canllawiau Arfer Da ([Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol - Canllawiau Arfer Da \(adoptcymru.com\)](#)), ceisio ymgorffori'r Fframwaith Gwaith Taith Bywyd ymhellach ([Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol - Taith Bywyd \(adoptcymru.com\)](#)) a datblygu adnoddau Arferion sy'n Seiliedig ar Drawma. Wrth i'r flwyddyn ddatblygu, gwnaethom 'fireinio' cynlluniau blaenorol i weithredu'r broses recriwtio ac asesu '2 gam' newydd ar gyfer darpar fabwysiadwyr a gafodd eu gohirio gan y pandemig ond y cadarnhawyd y byddant yn dechrau ym mis Hydref. Gyda hyn, roedd newidiadau wedi'u cynllunio i'n trefniadau casglu data er mwyn gwella ein gwybodaeth am wasanaethau ymhellach.

Mae'n wych gweld y diddordeb y mae rhannau eraill o'r DU wedi'i ddangos o ran sut mae GMC yn gwella gwasanaethau yng Nghymru, e.e. gwahoddiad i weithdy ar gyfer Tasglu Mabwysiadu'r Alban ac i siarad mewn cynadleddau eraill.

Wrth i ni gyrraedd canol y flwyddyn tynnwyd ein sylw at y dyfodol a chynllun strategol hyd at 2025. Roeddem yn arbennig o falch ym mis Medi fod ein Bwrdd Llywodraethu wedi gallu cymryd rhan mewn 'sesiwn wrando' gyda Phrif Swyddog Gofal Cymdeithasol newydd Cymru,

Albert Heaney. Roedd yn amlwg bod ei flaenoriaethau'n cysylltu â rhai GMC a fydd o fudd i wasanaethau mabwysiadu Cymru.

Gwelsom hefyd benllanw'r gwaith gwasanaethau maethu yr wyf wedi bod yn ei arwain a'i gefnogi, gyda lansiad Maethu Cymru ym mis Gorffennaf. Bydd y gwaith o arwain, cydlynu a galluogi'r cydweithrediad newydd hwn, ar gyfer recriwtio a chadw gofalmwyr maeth awdurdodau lleol, yn cael ei integreiddio i waith y tîm canolog wrth i ni symud ymlaen.

Ac mae cymaint mwy, fel bydd gweddill yr adroddiad hwn yn ei ddangos. I ddechrau arni, gofynnwyd i'r rhanbarthau a'r AMGau rannu eu prif uchafbwyntiau:

Canolbarth a Gorllewin Cymru

Rydym yn addasu'n dda i'r broses recriwtio 2 gam. Rydym wedi croesawu'r Canllawiau Arfer Da gyda gweithrediad rhagweithiol i sicrhau newid mewn ymarfer, gan gydweithio â thimau gofal plant, gwasanaethau maethu a phaneli. Mae ein rheolaeth o drosglwyddiadau wedi datblygu - maent yn cymryd mwy o amser gyda mwy o ffocws ar adeiladu'r berthynas rhwng y mabwysiadwyr a'r gofalmwyr maeth cyn symud, a cheir cefnogaeth gan bawb dan sylw i gyfranogiad y gofalmwyr maeth ar ôl symud. Mae cefnogaeth fwy strwythuredig hefyd o amgylch y cyflwyniadau gyda chymorth therapiwtig yn digwydd naill ai ochr yn ochr â'r cyflwyniadau neu'n fuan iawn ar ôl symud.

Gogledd Cymru

Mae ein Tîm Cymorth Mabwysiadu wedi mynd o nerth i nerth. Yn ddiweddar, gwnaethom gwblhau asesiad cymorth mabwysiadu ar deulu sydd wedi symud o dros y ffin. Maen nhw wedi dweud wrth nifer o ffrindiau sydd wedi mabwysiadu am y broses a'r gwasanaethau maen nhw wedi'u derbyn - nawr maen nhw i gyd eisiau symud i Ogledd Cymru! Rydym hefyd wedi cael llwyddiant gyda'n gwasanaeth cyfryngol gan olrhain teuluoedd pobl hŷn sydd wedi'u mabwysiadu, gan eu haduno â rhiant biolegol sydd hyd yn oed yn hŷn.

Y Fro, y Cymoedd a Chaerdydd

Er bod y pandemig wedi dod â llawer o heriau, mae mwy o ddefnydd o gyfathrebu rhithwir wedi bod yn fantais, yn enwedig yn ein dull o ymdrin â phlant sy'n symud i fabwysiadu. Nawr, fel mater o drefn, bydd pob plentyn yn cael cyfnod o gyswllt rhithwir â darpar fabwysiadwyr sy'n golygu y gallent fod wedi cael tua 10 o ryngweithiadau cyn y cyflwyniadau wyneb-yn-wyneb mwy dwys. Mewn llawer o achosion, rhoddwyd hwb i hyn hefyd gan gyn-gyfarfod wyneb-yn-wyneb sy'n galluogi perthynas y mabwysiadwr â'r plentyn a'r gofalmwyr maeth i adeiladu'n fwy graddol, gan wneud y newid cyffredinol yn fwy llwyddiannus.

De-ddwyrain Cymru

Ar adeg pan mae'r galwadau gweithredol wedi bod mor uchel, rydym hefyd wedi gallu canolbwyntio ar ddatblygu a gwella gwasanaethau ochr yn ochr â gwella perfformiad o ran recriwtio a chanfod teuluoedd. Mae datblygiad Cymorth Mabwysiadu yn mynd yn dda ac yn ogystal â TESSA, Connected a gweithredu'r Canllawiau Arfer Da, rydym bellach yn darparu hyfforddiant Cylch Diogelwch.

Bae'r Gorllewin

Rydym wedi buddsoddi amser mewn adolygiadau gwirio 12 mis gyda mabwysiadwyr a rhieni biolegol, 12 mis ar ôl i'r lleoliad gael ei wneud. Mae'r rhain wedi bod yn llwyddiannus iawn o ran nodi'r angen am gymorth mabwysiadu ac wrth gefnogi rhieni biolegol i wneud cyswllt blwch llythyrau lle nad ydynt eisoes wedi gwneud hynny. Mae Rhieni Biolegol wedi synnu bod pobl yn ailgysylltu â nhw a bod cefnogaeth barhaus ar gael iddynt, ac roedd llawer yn barod i ymgysylltu nawr gyda chymorth i dderbyn neu ysgrifennu'r llythyr cyntaf hwnnw. Mae mabwysiadwyr yn ymddangos yn llai bregus ac yn gallu myfyrio ar y cymorth a roddwyd a'r cymorth y gallai fod ei angen arnynt. Mae'r adolygiadau'n edrych ar wasanaethau cyffredinol, anghenion sy'n dod i'r amlwg, a oes angen asesiad, a oes angen gwasanaethau eraill fel TESSA, yn ogystal ag ymgysylltiad â chyswllt blwch llythyrau. Mae'r adolygiad hefyd yn gallu cynnig mynediad i'r cwrs rhianta therapiwtig a gweithdai taith bywyd. Mae adborth gan y staff a'r teuluoedd dan sylw wedi bod yn gadarnhaol.

Adoption UK Cymru

Er gwaethaf y pwysau y mae pobl ifanc wedi'i wynebu'n gyffredinol drwy gydol y pandemig, mae plant a phobl ifanc fabwysiedig ledled Cymru wedi ymuno â grwpiau Connected, dod at ei gilydd i fwynhau cwmni ei gilydd ac mewn rhai achosion ymuno â'r Cyngorau Ieuentid Mabwysiadu sydd newydd eu ffurfio. Y newyddion da arall o hanner cyntaf y flwyddyn yw bod y rhaglen 1000 Diwrnod Cyntaf wedi lansio gyda bron i 50 o deuluoedd mabwysiadol newydd eisoes wedi cofrestru i fod yn rhan o'r rhaglen, a fydd yn darparu cymuned fabwysiadu iddynt a chyfleoedd i estyn allan, rhannu gwybodaeth, meithrin cydnerthedd a chysylltu â'i gilydd am gyd-gymorth.

Dewi Sant

Ym mis Ebrill, lansiwyd cynllun peilot rhwng Gwasanaeth Mabwysiadu Bae'r Gorllewin (GMBG), Cymdeithas Plant Dewi Sant a Barnardo's Cymru i gefnogi proses gomisiynu well a oedd yn cynrychioli symudiad o drefniadau prynu ar hap i ddull strategol cytûn wrth gaffael lleoliadau Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol (AMGau) ar gyfer GMBG. Mae gwaith gwerthuso cynnar yn casglu bod y peilot yn cefnogi plant sy'n cael eu lleoli yng Nghymru a bod newidiadau i strwythurau gwaith a gyflwynwyd yn cael effaith gadarnhaol ar berthnasoedd gwaith ar draws sectorau ac yn cynnig gwell dewis o leoliadau.

AFA Cymru

Mae'r pedwar Canllaw Arfer Da wedi cael eu cydnabod fel adnoddau rhagorol, gan ymarferwyr yng Nghymru ac yn genedlaethol, ynghyd â'r adnoddau a ddatblygwyd gan AFA Cymru gyda GMC ar gyfer y Llinell Amser Gwella Trawma. Mae AFA Cymru yn falch iawn o glywed gan weithwyr proffesiynol sy'n defnyddio "iaith y canllawiau" a'r newidiadau mewn dull gweithredu ar draws disgyblaethau (gofal plant, CAFCASS, y Panel ac ati) a fydd o fudd i blant a theuluoedd yng Nghymru. Mae AFA Cymru hefyd yn falch o fod yn rhan o'r gwaith o ddatblygu fframwaith Sefydlogrwydd Cynnar Cymru, gyda GMC, nad yw wedi bod ar gael yng Nghymru hyd yma. Gwyddom pa mor bwysig yw sefydlogrwydd, perthnasoedd a lleihau symudiadau, yn arbennig ar adeg pan fo wythnosau a misoedd wir yn cyfrif felly mae hwn yn ddatblygiad sylweddol yng Nghymru.

Barnardo's

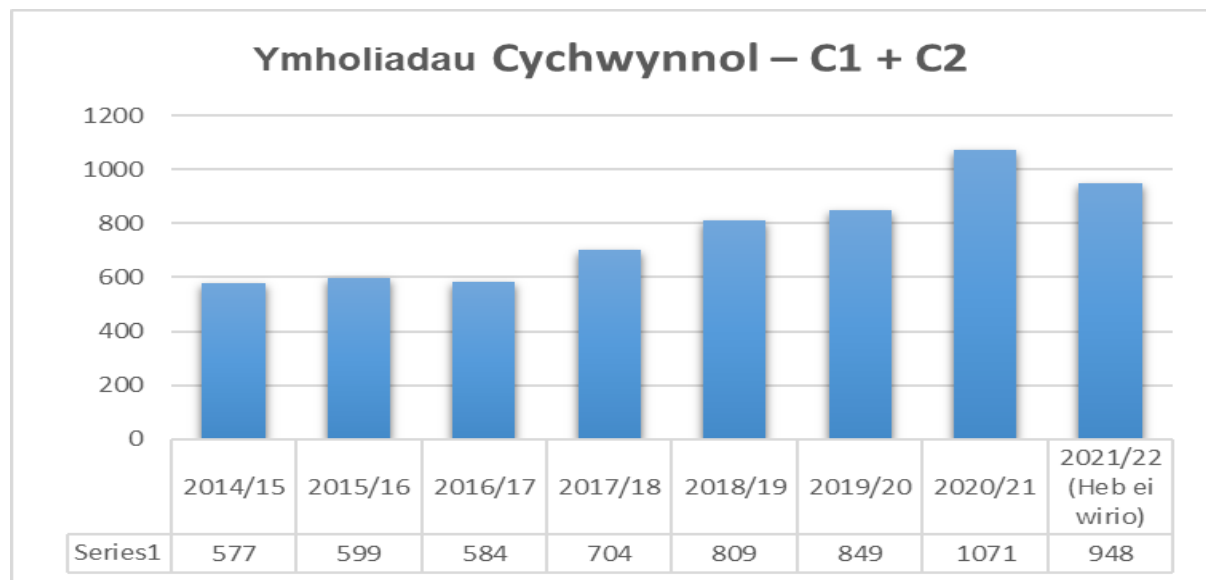
Mae wedi bod yn flwyddyn brysur a chyffrous hyd yma, gyda'r gwasanaeth yn derbyn dros 250 o ymholiadau ac yn cymeradwyo 12 o aelwydydd mabwysiadol, sy'n llawer uwch na'r targedau a ragwelwyd. Yn ystod y cyfnod hwn, rydym hefyd wedi lleoli 10 o blant mewn 8 aelwyd fabwysiadol, gan gynnwys 2 leoliad Mabwysiadu Gyda'n Gilydd. Mae gweld y teuluoedd hynny yn profi eu Nadolig cyntaf gyda'i gilydd wedi dod ag ymdeimlad mawr o bleser a boddhad i ni i gyd. Mae'r gwasanaeth wedi wynebu sawl her drwy gydol y pandemig; fodd bynnag, rydym yn falch o adrodd bod gennym bellach dîm llawn o staff brwdfrydig sy'n gweithio'n ddiflino i baru plant â theuluoedd cariadus. Rydym nawr yn chwilio am reolwr mabwysiadu i ymuno â'r tîm a chydweithredu â chydweithwyr i adeiladu ar y llwyddiannau hyn a gweithio tuag at gadw plant Cymru yng Nghymru.

Blaenoriaeth 1 – Cynyddu nifer y plant a leolir i'w mabwysiadu

- a. Cynyddu'r broses o recriwtio mabwysiadwyr er mwyn bodloni nifer ac anghenion plant sy'n aros

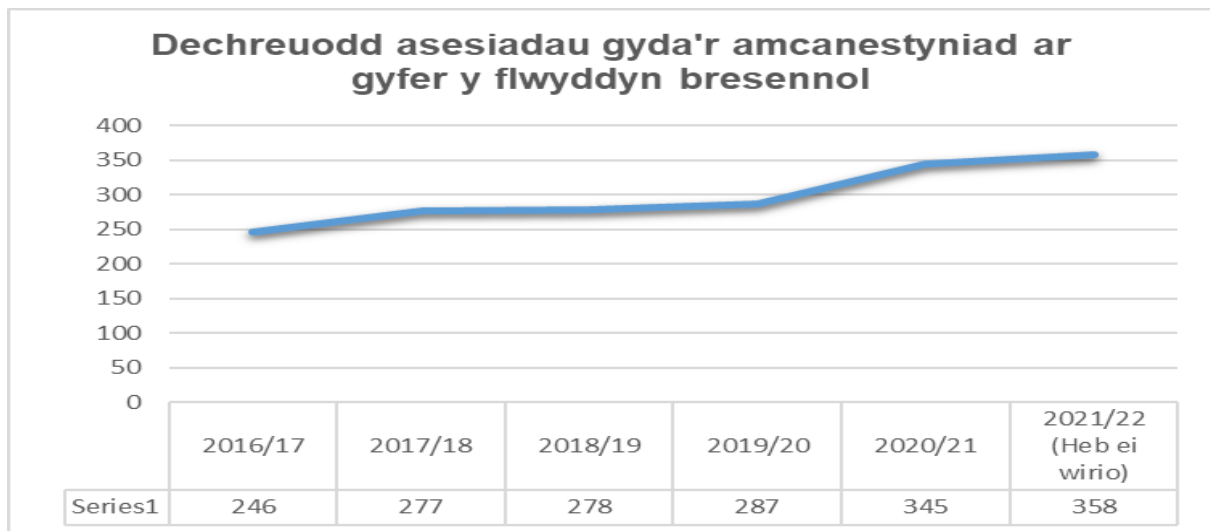
Nodyn ynghylch y data: rydym wedi gweithredu newidiadau arfaethedig i set ddata GMC sydd wedi effeithio ar yr amseru ar gyfer dilysu data chwarter 2. Efallai y bydd ychydig o newidiadau i'r data a gofnodir yn yr adroddiad hwn.

Ar ganol y flwyddyn, mae perfformiad o ran recriwtio mabwysiadwyr a phlant sy'n aros yn gwella. Ar gyfer mabwysiadwyr, mae twf mewn lefelau ymholiadau ac asesiadau a gychwynnir wedi arafu o gymharu â chynnydd eithriadol y llynedd ond mae hyn o fewn y cyd-destun bod ymholiadau a chymeradwyaethau mabwysiadwyr yn dychwelyd i - ac yn gwella ar - lefelau cyn y pandemig. Rydym hefyd yn parhau i wella ar gyfer plant, gyda llai ohonyn nhw'n aros.

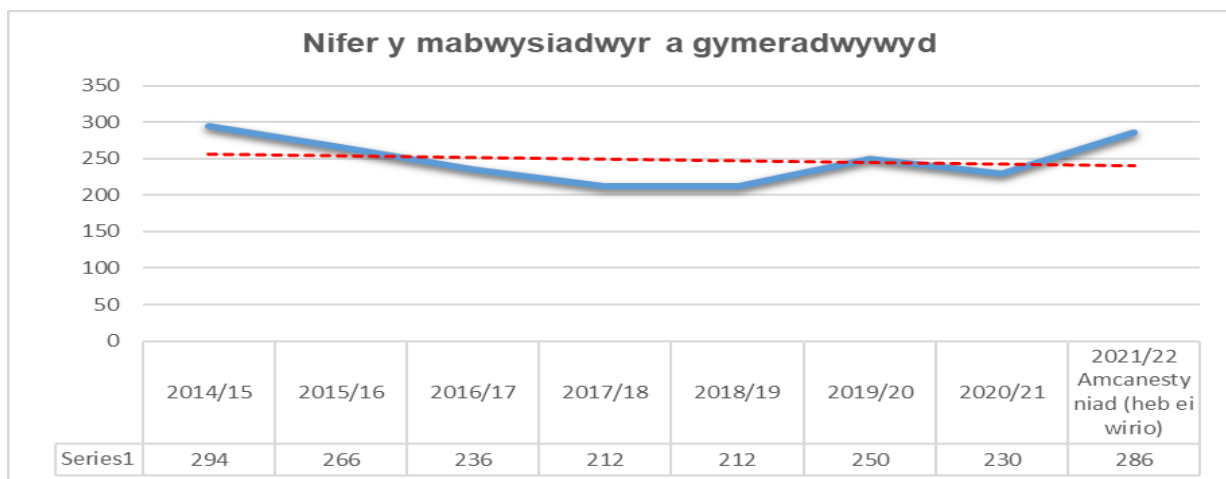

Gostyngodd lefel yr ymholiadau 11% o gymharu â'r un cyfnod y llynedd. Fodd bynnag, roedd 20/21 yn flwyddyn eithriadol ar gyfer ymholiadau, a hyd yn oed gyda'r gostyngiad hwn, mae ymholiadau ar gyfer hanner cyntaf eleni ar lefel uwch na'r un cyfnod mewn blynyddoedd blaenorol, gan barhau â'r duedd gynyddol yr oeddem yn ei gweld cyn y pandemig.

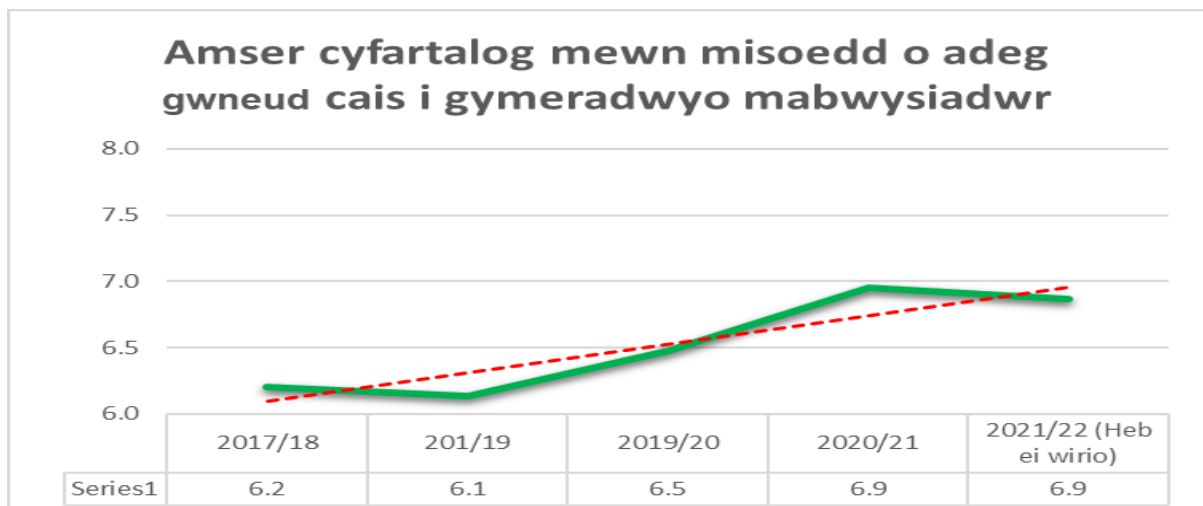
Y nifer ragweledig o asesiadau sy'n debygol o gychwyn eleni yw 358 ar hyn o bryd, cynnydd o 4% o gymharu â'r llynedd. Ar 179, mae nifer wirioneddol yr asesiadau a gychwynnwyd yn hanner cyntaf y flwyddyn ychydig yn uwch na'r un cyfnod y llynedd (172).

Y nifer ragweledig o gymeradwyaethau mabwysiadwyr sy'n debygol eleni yw 280 - cynnydd tebygol o 24% o gymharu â 2020/21. Mae lefelau'r cymeradwyaethau yn hanner cyntaf y flwyddyn, sef 143, 60% yn uwch na'r un cyfnod y llynedd (n54).

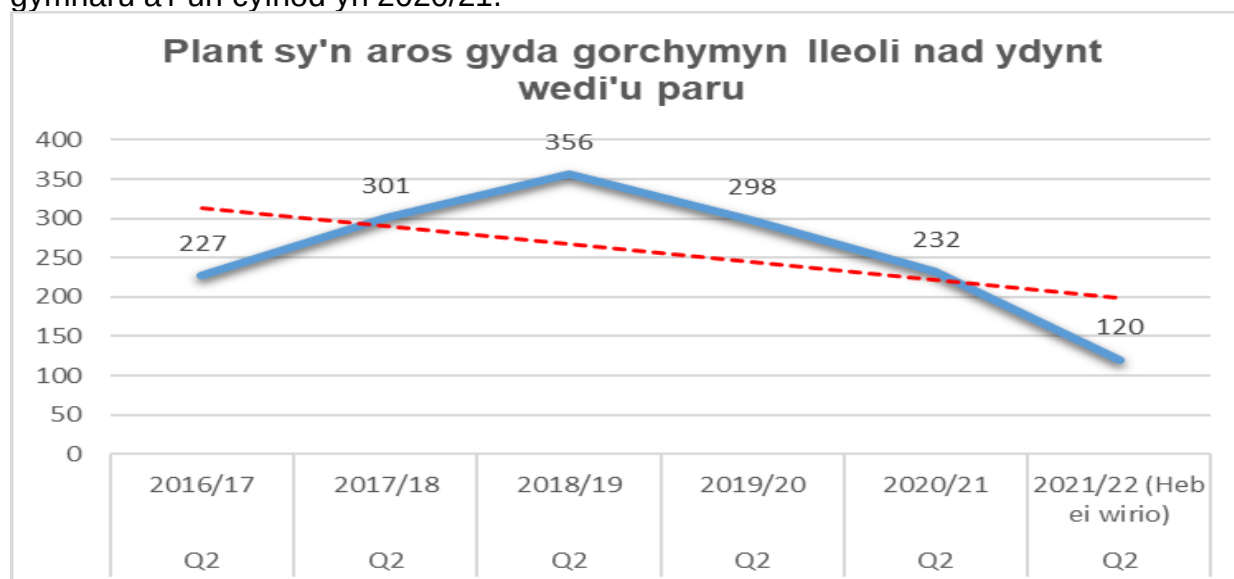

Mae'r amserlenni o wneud cais i gymeradwyo mabwysiadwyr yn parhau ar lefel debyg i'r llynedd. Gwelwyd cynnydd oherwydd arferion diogelwch Covid parhaus ond hyd yn oed felly mae'n parhau ychydig yn uwch na'r meincnod, sef 6 mis.

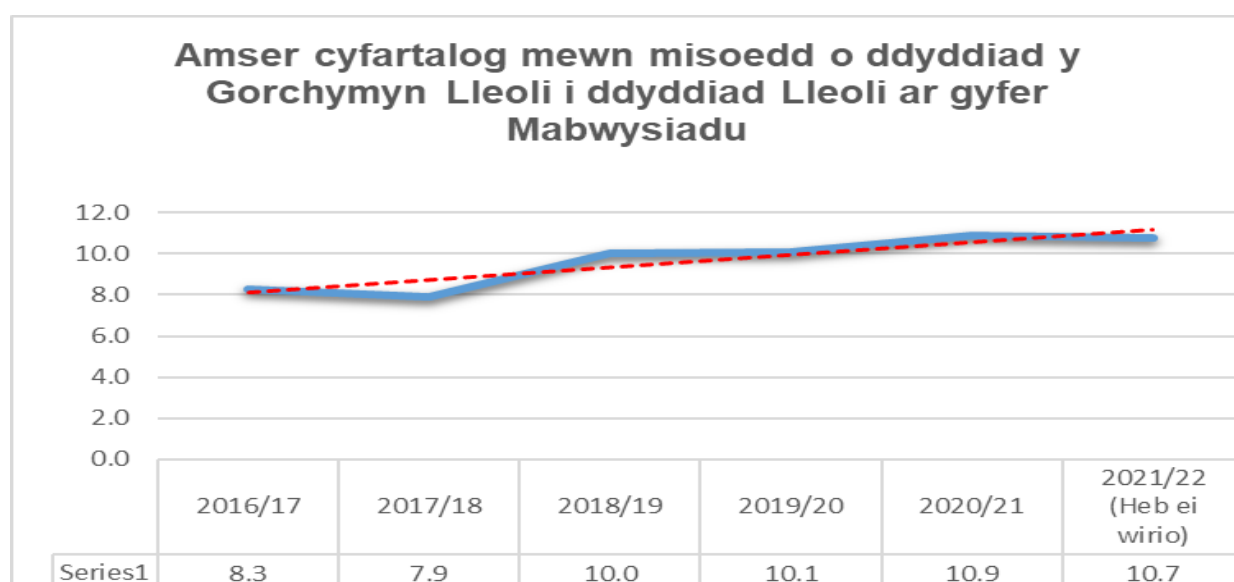
b. Optimeiddio'r paru a lleoli pob plentyn sy'n destun gorchymyn lleoliad

Mae perfformiad mewn perthynas â phlant hefyd yn gadarnhaol gyda nifer y plant sy'n aros yn parhau i leihau. Ar ganol y flwyddyn roedd wedi gostwng 48% o gymharu â'r un cyfnod yn 2020/21.

O'r plant a oedd yn aros ar ganol y flwyddyn, roedd gan 32% (n38) arall gysylltiad cryf yn ei le a oedd yn aros i gael ei gytuno. Felly, tua 80 oedd nifer wirioneddol y plant sy'n destun gorchymyn lleoliad a oedd yn aros ar ganol y flwyddyn.

Bu cynnydd yn yr amserlenni ar gyfer lleoli plant, yn bennaf oherwydd prosesau asesiadau risg diogelwch Covid cyn lleoli, er y gallai dulliau arfer da yn y dyfodol olygu bod angen addasu'r ddealltwriaeth bresennol o amserlenni optimaidd.

Marchnata a recriwtio: Cowshed - dyfarnu a chynllunio ar gyfer ymgyrch recriwtio newydd

Enillodd podlediad 'A Dweud y Gwir' GMC, a gynhyrchwyd gan Cowshed, ein Cwmni Cysylltiadau Cyhoeddus a Marchnata, wobwr AUR yng ngwobrau CIPR Pride Cymru ar gyfer 2021.

Mae'r gwobrau mawreddog hyn, ar gyfer y Sefydliad Siartredig Cysylltiadau Cyhoeddus (CIPR), yn dathlu ac yn cydnabod cyfathrebu gwyb.

Mae Cowshed wedi parhau i weithio gyda ni i ddatblygu '#DewisTeulu', ymgyrch recriwtio GMC newydd a gynlluniwyd i helpu pobl sy'n ystyried mabwysiadu i agor eu calonnau a'u meddyliau i ystyried plant a allai fod yn aros yn hirach am deulu. Mae'r ymgyrch, a lansiwyd yn ystod yr Wythnos Fabwysiadu Genedlaethol (Hydref 2021) yn canolbwyntio ar straeon mabwysiadwyr ac oedolion mabwysiedig, a'r atgofion teuluol hynny sy'n helpu pobl drwy heriau ac anawsterau. Rydym bob amser wedi gwybod mai straeon go iawn gan bobl go iawn sy'n gweithio orau ar gyfer recriwtio ac wedi cael cynllun Hyrwyddwyr Mabwysiadwyr ar waith ers 2016/17. Mae Cowshed wedi ein cefnogi i gynnal a datblygu'r cysylltiad hwn â llawer iawn o 'Hyrwyddwyr Mabwysiadwyr' newydd ar gyfer yr ymgyrch newydd hon.

Bydd yr ymgyrch yn rhedeg tan ddechrau mis Rhagfyr ac yn dechrau eto ym mis Ionawr 2022 gyda lansiad hysbyseb deledu newydd a gynlluniwyd i annog pobl i ddod ymlaen ar gyfer y plant hynny sy'n aros yn hirach oherwydd eu hoedran neu anghenion cymhlethach.

Mae'r Tîm Cofrestru yn parhau i weithio'n agos gydag ymarferwyr ar draws y rhanbarthau a'r AMGau i baru plant â mabwysiadwyr, yn enwedig y rhai nad ydynt yn cael eu paru'n brydlon drwy drefniadau rhanbarthol. Maent yn sicrhau bod plant a mabwysiadwyr yn cael eu cyfeirio at y Gofrestr mewn modd amserol a bod y Gofrestr yn cael ei diweddarau a'i defnyddio'n effeithiol, gan gynnwys drwy gydlyn gweithgarwch canfod teuluoedd ledled Cymru.

Yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn, ychwanegwyd 115 o blant at y Gofrestr a pharwyd cyfanswm o 101 o blant drwyddi. Mae hyn yn ostyngiad bach o'r un cyfnod y llynedd ond yn unol â'r nifer lai o blant a atgyfeiriwyd i'w mabwysiadu ac sy'n aros. Ychwanegwyd 102 o deuluoedd mabwysiadol hefyd at y Gofrestr yn ystod y cyfnod adrodd hwn sy'n gynnwys o gymharu â'r un cyfnod yn 2020/21.

Oherwydd cyfyngiadau Covid-19, mae digwyddiadau canfod teuluoedd wyneb-yn-wyneb wedi'u cyfyngu. O ganlyniad, mae Tîm CFC wedi datblygu canfyddwr teulu 'rhithwir' drwy ddigwyddiadau proffilio ar-lein. Cynhaliwyd dau ddigwyddiad llwyddiannus ym mis Mehefin ac Awst 2021 gyda mabwysiadwyr o bob rhan o Gymru yn cael eu gwahodd i fynychu. Cafodd cyfanswm o 25 o blant eu proffilio ar draws y ddau, ac roedd gan lawer ohonynt anghenion cymhleth ychwanegol ac roeddent wedi bod yn aros yn hirach. Gwnaed 46 o ddatganiadau o ddiddordeb ar gyfer 16 o blant, gyda 3 phariad llwyddiannus wedi'u gwneud a phariad posibl arall yn dal i gael ei archwilio.

Bwriedir cynnal rhagor o ddigwyddiadau proffilio ar-lein ym mis Tachwedd 2021 a mis Chwefror 2022, yn ogystal â Diwrnod Gweithgarwch Mabwysiadu wyneb-yn-wyneb ym mis Hydref 2021.

Gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd

Mae Mabwysiadu Gyda'n Gilydd yn wasanaeth arbenigol i'r plant sy'n aros hiraf, a ddarperir gan Gymdeithas Plant Dewi Sant a Barnardo's Cymru ar gyfer plant Cymru.

Mae Dewi Sant wedi lleoli 4 o blant drwy'r Gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd hyd yma eleni ac wedi cymeradwyo 15 o deuluoedd. Mae'r Gymdeithas wedi parhau i arloesi wrth ddarparu ei gwasanaethau cymorth mabwysiadu, o ddarparu cymorth dwys 1 i 1, y mae rhywfaint ohono wedi cael ei arwain yn therapiwtig a seicolegol, i hyfforddiant ôl-gymeradwyo, cyfeillio cyfoedion, cyfarfodydd cymdeithasol a diwrnodau teuluol.

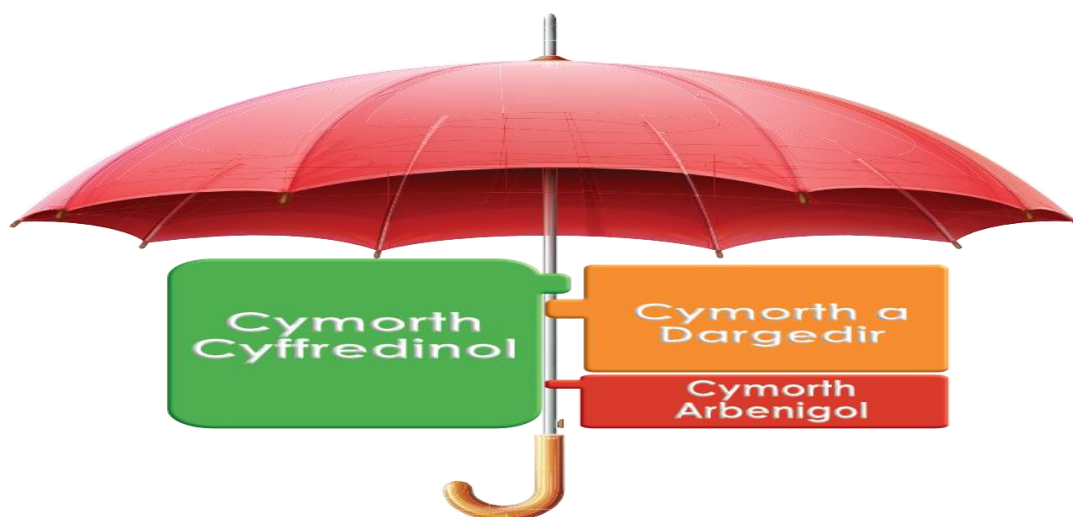
Mae Barnardo's yn gweithio tuag at leoliad yn ail hanner y flwyddyn

Blaenoriaeth 2 - Parhau i wella trefniadau Cymorth Mabwysiadu ledled Cymru

- a. O fewn y fframwaith cyffredinol, cytuno a hyrwyddo Cynnig Craidd o gefnogaeth i Fabwysiadwyr Cymru

Yn 2016, datblygodd GMC ei gynllun strategol ar gyfer datblygu gwasanaethau cymorth mabwysiadu yng Nghymru.

Gyda'i symbol ymbarél nodedig, y weledigaeth dros amser oedd gwarantu 'Cynnig Craidd' o gefnogaeth i holl blant a phobl ifanc mabwysiedig Cymru a'u rhieni, yn ogystal ag i eraill yr effeithir arnynt gan fabwysiadu. 'Yr ymrwymiad' rydym yn galw hyn bellach.

Y 'cynnig craidd' yn dod yn 'Ymrwymiad Cymorth Mabwysiadu' GMC

Ein gweledigaeth yw i bob mabwysiadwr yng Nghymru gael cymorth ar bob cam o'i daith, boed ar y dechrau, pan fydd plentyn yn cael ei leoli, neu'n ddiweddarach os bydd problemau'n codi. Mae GMC yn gweithio ar 'ymrwymiad cymorth mabwysiadu' a fydd yn cael ei gyhoeddi ac yn nodi'r ystod o wasanaethau cyffredinol a thargedig y gall teuluoedd mabwysiadol ddisgwyl eu cael drwy eu tîm rhanbarthol a/neu'r asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol.

Mae GMC am i deuluoedd mabwysiadol yng Nghymru deimlo'n hyderus y bydd gwybodaeth neu gymorth ar gael iddynt pan fydd eu hangen arnynt a chan weithwyr proffesiynol sydd â gwybodaeth arbenigol am fabwysiadu ac anghenion gofal plant. Ein nod yw 'lansio' yr ymrwymiad yn ffurfiol yn ddiweddarach yn y flwyddyn.

Gwaith ar drosglwyddiadau gwasanaeth cymorth mabwysiadu yn 3+ oed

Os yw plentyn yn cael ei leoli mewn awdurdod lleol arall, mae'r cyfrifoldeb am wasanaethau cymorth mabwysiadu yn trosglwyddo o'r awdurdod lleoli i'r awdurdod lle mae'r plentyn a'r teulu yn byw 3 blynedd ar ôl i'r gorchymyn mabwysiadu gael ei

wneud. Rydym wedi cyhoeddi canllawiau ymarfer ar gyfer gwasanaethau yng Nghymru i sicrhau parhad cymorth i blant a theuluoedd pan fydd hyn yn digwydd. Mae'r canllawiau hyn, a gymeradwywyd ac a gefnogir gan Lywodraeth Cymru, yn atgoffa staff a sefydliadau o'u dyletswyddau a'r camau y mae angen eu cymryd i gynllunio'r trosglwyddiad hwn o gyfrifoldeb ac osgoi unrhyw oedi diangen i sicrhau bod y cymorth cywir i blant yn parhau pan fydd y cyfrifoldeb am y cymorth hwnnw'n trosglwyddo o un awdurdod lleol i'r llall yng Nghymru.

Sylw ar addysg

Yn hanner cyntaf eleni, gweithiodd Adoption UK gyda 200 o ysgolion ledled Cymru drwy eu cynllun aelodaeth broffesiynol. Daeth athrawon at ei gilydd ar-lein mewn 4 digwyddiad rhanbarthol i rannu arfer da ynghylch sut y gallant gefnogi eu dysgwyr mabwysiedig. Drwy'r gwasanaeth AUK, rhoddir mynediad i staff ac ysgolion at ystod eang o adnoddau dwyieithog ar fabwysiadu i'w defnyddio yn eu hysgolion; gallant hefyd drefnu galwad ffôn gyda swyddog addysg arweiniol Adoption UK i drafod achosion penodol yn fanylach. Mae 8 athro wedi defnyddio'r gwasanaeth galw-yn-ôl gwell hwn hyd yma eleni.

b. Rheoli'r buddsoddiad o £2.3m yn effeithiol ar gyfer 2021/22 a chynllunio ar gyfer y blynyddoedd i ddod

Mae blwyddyn ariannol 2021/22 yn nodi trydedd flwyddyn y buddsoddiad hwn gan Lywodraeth Cymru sy'n cael ei ddefnyddio'n bennaf i drawsnewid y gwasanaeth cymorth mabwysiadu ledled Cymru.

Defnyddiwyd y buddsoddiad i gynyddu capasiti staff a gwasanaeth gwasanaethau mabwysiadu rhanbarthol GMC fel bod plant, pobl ifanc a theuluoedd yn cael eu cefnogi'n fwy effeithiol. Mae hefyd yn cael ei ddefnyddio'n greadigol fel arian cyfatebol ar gyfer adnoddau eraill drwy ddatblygu gwasanaethau newydd ac arloesol, gyda llawer yn cael eu darparu mewn partneriaeth ag Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol Cymru e.e. TESSA, Gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd a Connect (gwasanaeth ar gyfer plant a phobl ifanc fabwysiedig)

Mae llawer mwy a gwahanol fathau o gymorth bellach yn cael ei ddarparu o ganlyniad i'r buddsoddiad hwn sy'n ariannu elfennau o Fframwaith Cymorth Mabwysiadu GMC a bydd yn ein galluogi i gyhoeddi'r 'ymrwymiad' yn hyderus yn ddiweddarach eleni. Hyd yn hyn eleni mae'r buddsoddiad wedi cefnogi'r gwasanaethau cymorth mabwysiadu canlynol:

- ar unrhyw un adeg mae dros 100 o deuluoedd yn derbyn y gwasanaeth TESSA, gan gynnwys tua 70 o deuluoedd newydd hyd yma eleni.
- mae tua 200 o blant a phobl ifanc yn rhan o'r gwasanaeth CONNECTED, gan gynnwys 70 o blant a phobl ifanc newydd hyd yma eleni a gydag 8 plentyn a pherson ifanc arall yn ymwneud â'r cynghorau ieuenctid mabwysiadu.
- gwasanaethau rhanbarthol wedi cefnogi dros 135 o deuluoedd gydag amrywiaeth o ymyriadau therapiwtig.
- derbyniodd tua 200 o blant a theuluoedd ddeunyddiau taith bywyd a chafodd o leiaf 100 o weithwyr proffesiynol hyfforddiant gloywi gyda mwy i ddod yn ail ran y flwyddyn.

- mae pedwar plentyn cymhleth iawn wedi'u lleoli drwy'r Gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd ac mae mabwysiadwyr yn cael eu recriwtio'n barhaus, gan gynnwys drwy 2 ymgyrch recriwtio bwrpasol.
- darparwyd cryn dipyn o hyfforddiant ar y pedwar digwyddiad arfer da gyda mwy na 230 o weithwyr proffesiynol yn gweithio mewn amrywiaeth o dimau a gwasanaethau yn cael hyfforddiant.
- mae'r cyllid hefyd wedi cefnogi gwaith datblygu pellach ar Arferion sy'n Seiliedig ar Drawma a 'Chynllun Sefydlogrwydd Cynnar Cymru'.

c. Parhau i gyd-gynhyrchu a defnyddio gwybodaeth o ymgysylltu

Ymgysylltu â mabwysiadwyr

Mae GMC yn cefnogi'r Baromedr Mabwysiadu blynyddol a gynhelir gan Adoption UK ac yn ariannu'r gwaith o gynhyrchu adroddiad 'Cymru'n unig' bob blwyddyn yn ogystal â 'Gwefan Lleisiau Mabwysiadu Cymru', [Amdanom ni - Lleisiau Mabwysiadu Cymru](#), a reolir ar gyfer GMC gan AUK Cymru. Yn gysylltiedig â hyn, rydym yn cydweithio ag AUK i gynnal y digwyddiad 'Sgwrs Mabwysiadu Fawr' flynyddol i roi'r cyfle i fabwysiadwyr a gweithwyr proffesiynol gyfarfod, trafod a llywio cynlluniau.

Cyhoeddwyd adroddiad Baromedr Cymru 2021 ym mis Hydref a nododd lawer o bethau cadarnhaol am fabwysiadu yng Nghymru e.e. byddai 80% o fabwysiadwyr yng Nghymru yn annog eraill i fabwysiadu ac roedd 83% yn teimlo'n optimistaidd am eu dyfodol. Mabwysiadwyr Cymru oedd y mwyaf tebygol o'r 4 gwlad i ddweud eu bod yn gwneud yn dda fel teulu yn 2020 - er mai hon oedd blwyddyn y pandemig.

[Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol - Adroddiad Baromedr AUK i Gymru - Newyddion \(adoptcymru.com\).](#)

Mae'r adroddiad yn nodi y bu cynnydd cyson a thrawiadol yn system fabwysiadu Cymru, a bod hyn yn parhau - ceir dangosyddion clir fod gwasanaethau mabwysiadu yng Nghymru yn gweithio'n well nag yng ngwledydd eraill y DU. Gellir gweld y gwelliant hwn yn fwyaf amlwg ym mhrofiadau teuluoedd sy'n mynd drwy gymeradwyaethau a pharu ar hyn o bryd a lle mae plant wedi'u lleoli yn y 2 neu 3 blynedd ddiwethaf.

Cydnabyddir bod llawer i'w wneud o hyd yn enwedig i'r teuluoedd a'r bobl ifanc fabwysiedig hynny nad ydynt wedi elwa o'r gwelliannau diweddar. Gall mabwysiadu ddod â heriau sy'n para ymhell y tu hwnt i'r gorchymyn mabwysiadu ac a all (os na chânt eu lliniaru) effeithio'n negyddol ar gyfleoedd bywyd yn y dyfodol. Mae gwaddol o les meddyliol gwael mewn rhai glaslanciau ac oedolion mabwysiedig, y gellir olrhain y rhan fwyaf ohono at ddiffyg cefnogaeth gynnar i deuluoedd a Gwaith Taith Bywyd gwael. Mae GMC eisoes yn gwneud gwelliannau o ran hyn i deuluoedd newydd ac mae'n parhau i fod yn ymrwymedig i ddatblygu gwasanaethau eraill er budd teuluoedd mwy hirsefydlog a phlant a phobl ifanc hŷn a fabwysiedir.

Ymgysylltu â phlant a phobl ifanc fabwysiedig

Yn gysylltiedig â'r gwasanaeth 'Connected' a gefnogir gan fuddsoddiad Llywodraeth Cymru, rydym wedi sefydlu dau Gyngor Ieuenctid Mabwysiadu sydd wedi dechrau cyfarfod yn rheolaidd eleni. Mae'r grwpiau Connected wedi llunio eu cylchlythyr cyntaf ar gyfer plant a phobl ifanc eleni, ac mae'r Cyngor Ieuenctid wrthi'n datblygu gwefan cyngor a gwybodaeth, a fydd yn cael ei lansio'n ddiweddarach eleni.

Blaenoriaeth 3 - Meddwl i'r Dyfodol

- a. Dylanwadu ar y fframweithiau cyfreithiol, polisi a chyflenwi ar gyfer mabwysiadu yng Nghymru a'u gwella

Anhwylderau Sbectwm Alcohol Ffetws (ASAFf)

Mae mwy o achosion o ASAFf mewn plant sy'n derbyn gofal a phlant wedi'u mabwysiadu. Er mwyn ystyried sut y gallai Cymru ymateb i hyn, mae grŵp wedi bod yn cyfarfod yn ystod y 12 mis diwethaf yn cynnwys GMC, AUK, Prifysgol Caerdydd, y Sefydliad Gofal Cyhoeddus a Phediatregwyr o GIG Cymru. Mae'r grŵp hwn wedi datblygu cynnig a gyflwynwyd i Lywodraeth Cymru am gyllid i archwilio sut i ddylanwadu ar iechyd a gwerthusiadau ASAFf yn seiliedig ar enghraifft o arfer da gan wasanaethau a ddarperir gan fwrdd Cwm Taf. Mae'r cynnig achos busnes yn cynnwys:

- Cyllid i nyrs dan hyfforddiant chwilio llenyddiaeth a chymharu gwasanaethau ASAFf yn yr Alban.
- Cyllid i fyfyrwr meddygol edrych ar nifer yr achosion o ASAFf a gwasanaethau yng Nghymru.
- Cynnull grŵp diddordeb clinigol ledled Cymru.

Gweithdai ac ymchwil Mae Bywydau Du o Bwys

Fel rhan o'n hymrwymiad i gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant, mae holl aelodau'r panel mabwysiadu a staff mewn gwasanaethau mabwysiadu ledled Cymru wedi derbyn hyfforddiant ar 'Ragfarn Anymwybodol' a ddarperir gan GMC. Rydym yn bwriadu adeiladu ar hyn wrth i ni symud ymlaen ac ystyried ffyrdd pellach, drwy ymchwil, i ddatblygu ein dealltwriaeth o sut y gallai materion fel y rhain effeithio ar ddefnyddwyr gwasanaeth Cymru, yn enwedig mewn perthynas â lleoli plant neu recriwtio a chefnogi mabwysiadwyr.

Gweithgor Cyfraith Gyhoeddus – Is-bwyllgor Mabwysiadu

Sefydlwyd Gweithgor Cyfraith Gyhoeddus (PLWG) gan Lywydd yr Adran Deulu yn 2018 i fynd i'r afael â gweithrediad y systemau amddiffyn plant a chyfiawnder teuluol yng Nghymru a Lloegr. Ers hynny, mae PLWG wedi ymgymryd â nifer o ddarnau o waith sylweddol ac yn 2021 dechreuodd weithio ar fabwysiadu. Mae'r pwyllgor hwn yn adolygu'r broses gyfreithiol bresennol ar gyfer gwneud gorchmynion mabwysiadu ac unrhyw ddiwygiadau a allai fod yn angenrheidiol i'w gwneud yn effeithlon ac yn addas at y diben. Mae nifer o gynrychiolwyr o Gymru ar yr is-bwyllgor a'i ffrydiau gwaith, gan gynnwys Cyfarwyddwr GMC a Phennaeth Gwasanaethau Plant arweiniol. Mae'r ffrydiau gwaith yn edrych yn fanwl ar y canlynol:

- Mabwysiadu rhyngwladol
- Ildio plant/mabwysiadu cydsyniol
- Canlyniadau cyfreithiol mabwysiadu a mynediad i gofnodion
- Proses a gweithdrefnau yn y llys
- Cyswllt a hawliau dynol

Sefydlogrwydd Cynnar Cymru

Mae GMC yn parhau i weithio'n agos gydag AfA Cymru sydd, ar y cyd â'r rhanbarthau a'r AMGau, yn datblygu fframwaith a fydd yn helpu plant sy'n derbyn gofal i ddod o hyd i deulu mabwysiadol drwy gynllun tracio deuol (adsefydlu neu fabwysiadu). Y nod fydd lleoli plant gyda gofalfwyr sydd â chymeradwyaeth ddeuol fel mabwysiadwyr a gofalfwyr maeth gan felly sicrhau cyn lleied o newidiadau lleoliad â phosibl. Y bwriad yw lansio'r fframwaith drwy gynhadledd genedlaethol a dilyn hyn gyda chynllun gweithredu o fis Ebrill 2022 ymlaen.

Datblygu 'Ap' ar gyfer ein Canllawiau Arfer Da

Mae gwaith yn mynd rhagddo'n dda i lansio 'Ap' a fydd yn gartref i'n Canllawiau Arfer Da yn ogystal â pholisïau a gweithdrefnau eraill dros amser. Bydd yr 'ap' ar gael yn eang ar ddyfeisiau IOS ac Android.

Datblygu Gweithdrefnau Mabwysiadu Cymru Gyfan

Mae GMC wedi comisiynu gwaith i ddatblygu polisi a gweithdrefnau mabwysiadu cyffredin. Gan weithio gyda'r rhanbarthau a'r AMGau, ein nod yw defnyddio'r esiamplau gorau presennol i gyfrannu at gysondeb wrth ddarparu gwasanaethau yn y dyfodol.

- b. [Parhau i godi ymwybyddiaeth o fabwysiadu ymhlith gweithwyr proffesiynol a'r cyhoedd](#)

Grŵp Gweithredu Arbenigol ar Rianta (GGAR) Llywodraeth Cymru

Fel rhan o grŵp rhanddeiliaid GGAR, mae GMC yn cefnogi gwaith y GGAR yn y cyfnod cyn Deddf Plant (Diddymu Amddiffyniad Cosb Resymol) (Cymru) 2020 a ddaw i rym ar 21 Mawrth 2022. Bydd y gwaith a wneir gan GGAR yn sicrhau bod y cymorth ychwanegol sydd ei angen ar bob rhiant a gofalfwr yn cael ei weithredu'n ymarferol ac yn effeithiol ac yn cynnig cymorth i reoli unrhyw newid yn effeithiol cyn ac ar ôl i'r Ddeddf ddod i rym.

NYTH

Trefnodd GMC i reolwyr rhanbarthol ac AMGau gyfrannu at yr ymgynghoriad ar NYTH drwy drefnu cyfarfod penodol gyda chydweithwyr ieuchyd sy'n arwain y gwaith. Mae'r Fframwaith NYTH yn offeryn cynllunio ar gyfer Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol (BPRhau) sy'n anelu at sicrhau dull 'system gyfan' ar gyfer datblygu gwasanaethau ieuchyd meddwl, lles a chymorth i fabanod, plant, pobl ifanc, rhieni, gofalfwyr a'u teuluoedd ehangach ledled Cymru. Caiff ei weithredu drwy fyrdau partneriaeth rhanbarthol. Mae plant a phobl ifanc fabwysiedig a'u teuluoedd wedi'u cynnwys yn yr ystod o ddinasyddion mwy bregus y bydd y fframwaith hwn yn mynd i'r afael â'u hanghenion.

Cysylltiadau â Phrif Swyddog Gofal Cymdeithasol newydd Cymru

Roedd Bwrdd Llywodraethu GMC yn falch iawn o groesawu Albert Heaney, Prif Swyddog Gofal Cymdeithasol cyntaf Cymru, i'w gyfarfod ym mis Medi a chael trafodaeth gydag ef fel rhan o'i gyfres o 'ddigwyddiadau gwranddo'. Roedd yn bleser cael trafodaeth gynhyrchiol gydag Albert a gweld y bydd cynifer o'i flaenoriaethau'n

cefnogi nodau GMC, yn arbennig i barhau i wrando'n agos ar leisiau'r rhai sy'n defnyddio neu sy'n cael eu heffeithio gan wasanaethau mabwysiadu, gan gynnwys gweithio'n gyd-gynhyrchiol â nhw ac ar draws gwasanaethau wrth i ni barhau i drawsnewid gwasanaethau.

c. Parhau i adeiladu ethos a gweithrediad 'un gwasanaeth'

Mae GMC yn gydweithfa sy'n cynnwys Awdurdodau Lleol sy'n gweithio'n genedlaethol, yn rhanbarthol ac o fewn awdurdodau lleol ochr yn ochr ag Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol, gwasanaethau ieuchyd, gwasanaethau addysg a llawer o randdeiliaid eraill. Mae'r uchelgais i barhau i weithredu mewn ffordd gyson yn parhau mor gryf ag erioed, ond mae'r realiti a'r ymarferoldeb o gydweithio i'r un nod ar yr un cyflymder yn heriol. Mae GMC wedi parhau i weithredu'r newidiadau i'w llywodraethu isod i greu'r cyd-destun gorau ar gyfer hyn.

Cytundeb Partneriaeth

Llofnododd pob un o'r 22 awdurdod lleol yng Nghymru y Cytundeb Partneriaeth newydd yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn. Mae'r cytundeb hwn yn nodi'r fframwaith i GMC weithredu'n gyson i fodel rhagoriaeth optimaidd cytûn ac fel un gwasanaeth drwy;

- Fwy o berchnogaeth ac atebolrwydd ym mhob rhan o'r gwasanaeth i gyflawni gwelliant yn erbyn amcanion, polisïau a blaenoriaethau y cytunwyd arnynt yn genedlaethol
- Cysylltiadau symlach rhwng llywodraethu cenedlaethol a rhanbarthol yn ogystal â gwasanaethau a strategaeth
- Mwy yn gydweithio ar draws rhanbarthau ac yn ganolog i rannu arfer gorau, gwelliant a, lle y bo'n briodol, adnoddau
- Ffocws busnes sy'n gwneud y mwyaf o gyfraniad holl bartneriaid y sector

Cydbwyllgor

Ochr yn ochr â'r uchod, mae Cydbwyllgor cenedlaethol yn cael ei roi ar waith ar ran 22 Awdurdod Lleol Cymru i'w galluogi i arfer eu pwerau i ddarparu Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol (GMC) Cymru a Maethu Cymru (MC). Mae'n darparu mecanwaith gwell ar gyfer goruchwyliaeth wleidyddol i ategu Bwrdd Llywodraethu GMC a'i Gytundeb Partneriaeth newydd a hefyd yn rhoi trefniant cyfatebol ar waith ar gyfer Maethu Cymru. Bydd hefyd yn darparu sail well ar gyfer y trefniant cynnal gyda Chyngor Caerdydd

Cydweithio

Mae'r Tîm Canolog, y Rhanbarthau ac AMGau yn cyfarfod yn fisol, gan barhau â chyfarfod a roddwyd ar waith i ymateb i Covid ond sydd bellach yn cynrychioli grŵp gweithredol gwerthfawr ar gyfer y sector cyfan.

Mae awdurdodau lleol arweiniol GMC a'r tîm canolog yn parhau i gyfarfod yn rheolaidd fel grŵp 'Cynllunio Busnes ALL' ac yng nghyfarfod y Rheolwyr Mabwysiadu rhanbarthol tra bod y Cyfarwyddwr yn cyfarfod yn rheolaidd â'r AMGau yn y rhwydwaith, y Bartneriaeth Mabwysiadu Wirfoddol Strategol (PMWS).

Mae aelodaeth holl is-grwpiau a grwpiau gorchwyl a gorffen GMC, sy'n ymgymryd â gwaith gwella GMC 'ar lawr gwlad', yn drawstoriad o holl randdeiliaid GMC.

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Cenedlaethol

National
Adoption
Service

Tîm Canolog y Gwasanaeth Mabwysiadu
Cenedlaethol
d/o Cyngor Caerdydd,
Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd
Caerdydd, CF10 4UW
Ff: 029 2087 3927
E: contact@adoptcymru.com
www.adoptcymru.com